

Sodan melskeestä jälleenrakennukseen

Talvi- ja jatkosota heijastuivat väistämättä SKTY:n toimintaan 1940-luvun alkupuolella. Yhdistyksen toiminnasta ja kuntatekniikan alan uusista tuulista jäsenistölle kertoneen vuosikirjan julkaiseminen keskeytyi vuonna 1939. Suuri osa yhdistyksen jäsenistä lienee ollut myös henkilökohtaisesti isänmaan palveluksessa. Näin voi päätellä esimerkiksi joistakin sotavuosien vuosikokouskuvista, joissa näkyy runsaasti sotilaspukuista väkeä, suurimmaksi osaksi upseerin univormuissa.

Vuosikokous oli jokseenkin ainoa yhdistyksen jäsenistölle tarjoama toimintamuoto sodan aikana. Vuosikokous siihen liittyvine ammatillisine esitelmineen onkin yhdistyksen historian aikana pidetty joka vuosi lukuun ottamatta vuotta 1941.

Välirauhan aikana kesällä 1940 kokoonnuttiin Lahdessa. Jatkosodan aikana kokoonnuttiin Helsingissä, Kuopiossa ja Jyväskylässä. Kuopion kokouksessa kesällä 1943 paikalla oli noin 60 yhdistyksen jäsentä. Sotajan vuosikokouskuviissa osallistujien ilmeet olivat varsin vakavia. Rauhan tultua olot olivat monin tavoin puutteelliset. Kokousraportin mukaan yhdistyksen 20-vuotisjuhlakokous kesäkuussa 1946 *”vietettiin vaatimattomin menoin Helsingissä”*.

Samana vuonna otettiin yhdistyksen toiminnassa merkittävä askel, kun päätettiin ryhtyä julkaisemaan säännöllisesti ilmestyvää *Kunnallistekniikka-Kommunaltechnik* -lehteä. Nyt käsissä oleva *Kuntatekniikka*-lehti on tuon lehden työn jatkaja ja siis täyttää tänä keväänä 70 vuotta.

Lehden ensimmäisessä numerossa yhdistyksen puheenjohtaja, Helsingin kaupungininsinööri **Akseli Linnavuori** kannusti jäsenistöä mukaan lehden kehittämiseen: *”Meidän on kuitenkin aina muistettava, että äänenkannattajamme vastainen kehitys on ratkaisevasti riippuvainen meistä itsestämme. Ei paraskaan toimitusvaliokunta eikä päätoimittaja voi ajanpitkään loihkia esiin pirteätä ja monipuolisesti ansiokasta lehteä, elleivät yhdistyksen jäsenet omalta osaltaan ryhdy tukemaan toimitustyötä.”*

Ensimmäinen *Kunnallistekniikka-Kommunaltechnik* -lehden numero ilmestyi keuhattalvella 1946. Ensimmäisinä vuosina lehti ilmestyi neljästi vuodessa. Lehden ensimmäinen päätoimittaja oli diplomiarkkitehti **Olavi Myllymaa**, joka hoiti tehtävää vain vuoden, koska siirtyi Jyväskylän kaupunginarkkitehdiksi. Myllymaata seurasi päätoimittajana diplomi-insinööri **Paavo Hyömäki**.

SKTY:n yhteistyö muiden Pohjoismaiden kuntatekniikan yhdistysten kanssa tiivistyi vähitellen. Jo varhain hallitusten jäsenet vierailivat vastavuoroisesti naapurimaiden yhdistysten vuosikokouksissa. *Kunnallistekniikka-Kommunaltechnik* -lehti julkaisi muiden pohjoismaisten yhdistysten lehtien sisällysluetteloita, jotta lukijat saisivat käsityksen aiheista, joita käsiteltiin naapurimaissa. Ruotsin kieli oli vahvasti esillä lehdessä pitkälle 1950-luvulle saakka ja jokaisessa numerossa oli useita ruotsinkielisiä artikkeleita.

Sodanjälkeisen jälleenrakennuksen vuosina painopiste oli asuntorakentamisen vauhdittaminen. Yhdistyksenkin toiminnassa ja muun muassa vuosikokousten esitelmissä asuntorakentaminen ja kaavoitus olivat keskeisesti esillä.

Kaikesta oli pulaa, niin rakennustarvikkeista kuin paperistakin. *Kunnallistekniikka-Kommunaltechnik* -lehti raportoi yhdistyksen toiminnasta vuonna 1947: *”Paperinsäännöstelyn takia lehemme tekstisivujen määrä jäänee n. 80:ksi vuodessa”*.

Jäsenhankinta nähtiin yhdistyksen hallituksessa jo varhain tärkeänä. Hallituksen kokouksen raportissa tammikuulta 1947 todetaan: *”Hallitus kiinnitti myöskin huomiota siihen, etteivät kaikki kaupunkien ja kauppalaan palveluksessa olevat insinöörit ja arkkitehdit ole vielä liittyneet yhdistyksen jäseniksi. Työvaliokunnan tehtäväksi jäi ryhtyä tässä asiassa toimenpiteisiin.”* Tällä saralla lienee tehtävää edelleen, 70 vuotta myöhemmin.

Paavo Taipale

Lähde: Kunnallistekniikka-Kommunaltechnik -lehden vuosikerrat 1946-1950 sekä SKTY:n valokuva-arkisto.